

Briselē, 2018. gada 27. februārī

PAZIŅOJUMS IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM

APVIENOTĀS KARALISTES IZSTĀŠANĀS UN ES NOTEIKUMI PAR DZĪVNIĒKU VESELĪBU UN LABTURĪBU UN SABIEDRĪBAS VESELĪBU DZĪVU DZĪVNIĒKU PĀRVIETOŠANAS ASPEKTĀ

2017. gada 29. martā Apvienotā Karaliste uz Līguma par Eiropas Savienību 50. panta pamata iesniedza paziņojumu par nodomu no Savienības izstāties. Tātad, ja vien ratificētā izstāšanās līgumā¹ nebūs noteikta cita diena, Savienības primāro un sekundāro tiesību kopums Apvienotajai Karalistei no 2019. gada 30. marta plkst. 00.00 pēc Centrāleiropas laika (“izstāšanās diena”)² vairs nebūs saistošs. Apvienotā Karaliste kļūs par “trešo valsti”³.

Izstāšanās sagatavošanas pasākumi skar ne tikai ES un valstu iestādes, bet arī privātus subjektus.

Ņemot vērā lielās neskaidrības, jo īpaši par iespējamā izstāšanās līguma saturu, dzīvu dzīvnieku tirdzniecībā iesaistītajiem uzņēmējiem⁴ tiek atgādināts par juridiskajām sekām, ar kurām būs jārēķinās, kad Apvienotā Karaliste būs kļuvusi par trešo valsti^{5, 6}.

Ja vien iespējamajā izstāšanās līgumā nebūs paredzēts pārejas režīms, no izstāšanās dienas Apvienotajai Karalistei vairs nebūs saistoši ES sabiedrības un dzīvnieku veselības noteikumi tādās jomās kā Savienības iekšējā dzīvu dzīvnieku tirdzniecība^{7, 8, 9, 10, 11},

¹ Ar Apvienoto Karalisti notiek sarunas ar mērķi vienoties par izstāšanās līgumu.

² Tomēr saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. panta 3. punktu Eiropadome, vienojoties ar Apvienoto Karalisti, var vienprātīgi nolemt, ka Līgumi nebūs saistoši no kādas vēlākas dienas.

³ Trešā valsts ir valsts, kas nav ES dalībvalsts.

⁴ Šis paziņojums neattiecas uz lolojumdzīvnieku nekomerciālu pārvietošanu (Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. jūnija Regula (ES) Nr. 576/2013 par lolojumdzīvnieku nekomerciālu pārvietošanu, OV L 178, 28.6.2013., 1. lpp.).

⁵ Par dzīvniekiem, kuru pārvietošana jau notiek izstāšanās dienā, ES cenšas ar Apvienoto Karalisti vienoties izstāšanās līgumā. Principi, kas ir pamatā ES nostājai attiecībā uz precēm, ko tirgū laiž pirms izstāšanās dienas, arī dzīvniekiem, kuru pārvietošana sākusies pirms izstāšanās dienas, ir izklāstīti šeit: https://ec.europa.eu/commission/publications/position-paper-goods-placed-market-under-union-law-withdrawal-date_en.

⁶ Tā kā ES veterinārais *acquis* ir ļoti detalizēts, šajā paziņojumā iespējams izklāstīt tikai pamatnoteikumus. Vispārīga informācija par ES dzīvnieku veselības tiesību aktiem, kas piemērojami importētiem dzīvniekiem, atrodama Komisijas vietnē, kas veltīta dzīvu dzīvnieku importam (https://ec.europa.eu/food/animals/live_animals_en).

⁷ Padomes 1964. gada 26. jūnija Direktīva 64/432/EEK par dzīvnieku veselības problēmām, kas ietekmē liellopu un cūku tirdzniecību Kopienā (OV L 121, 29.7.1964., 1977/64. lpp.).

akvakultūras dzīvnieku laišana tirgū¹², šādas pārvietošanas kontroles¹³ un ES tiesību akti par dzīvnieku transportu¹⁴.

Šis paziņojums attiecas arī uz dzīvu dzīvnieku un inkubējamu olu pārvietošanu no Normandijas salām un Menas Salas un uz tām¹⁵.

1. DZĪVU DZĪVNIEKU IEVEŠANA ES

Sabiedrības un dzīvnieku veselība

No izstāšanās dienas dzīvu dzīvnieku^{16, 17} ievēšana no Apvienotās Karalistes ES-27 valstīs sabiedrības un dzīvnieku veselības apsvērumu dēļ ir aizliegta, ja vien nav izpildīti šādi nosacījumi:

- Komisija Apvienoto Karalisti kā trešo valsti iekļāvusi sarakstā dzīvnieku veselības¹⁸ vajadzībām. Attiecībā uz iekļaušanu sarakstā ir piemērojama Direktīva 2004/68/EK, kā arī specifiskie tiesību akti;

⁸ Padomes 1991. gada 28. janvāra Direktīva 91/68/EEK par dzīvnieku veselības prasībām, kas ietekmē aitu un kazu tirdzniecību Kopienā (OV L 46, 19.2.1991., 19. lpp.).

⁹ Padomes 2009. gada 30. novembra Direktīva 2009/156/EK par dzīvnieku veselības prasībām attiecībā uz zirgu dzimtas dzīvnieku pārvadāšanu un importu no trešām valstīm (OV L 192, 23.7.2010., 1. lpp.).

¹⁰ Padomes 2009. gada 30. novembra Direktīva 2009/158/EK par dzīvnieku veselības nosacījumiem, ar ko reglamentē mājputnu un inkubējamu olu tirdzniecību Kopienā un to ievēšanu no trešām valstīm (OV L 343, 22.12.2009., 74. lpp.).

¹¹ Padomes 1992. gada 13. jūlija Direktīva 92/65/EEK, ar ko paredz dzīvnieku veselības prasības attiecībā uz tādu dzīvnieku, spermas, olšūnu un embriju tirdzniecību un importu Kopienā, uz kuriem neattiecas dzīvnieku veselības prasības, kas paredzētas īpašos Kopienas noteikumos, kuri minēti Direktīvas 90/425/EEK A(I) pielikumā (OV L 268, 14.9.1992., 54. lpp.).

¹² Padomes 2006. gada 24. oktobra Direktīva 2006/88/EK par akvakultūras dzīvniekiem un to produktiem izvirzītajām dzīvnieku veselības prasībām, kā arī par konkrētu ūdensdzīvnieku slimību profilaksi un kontroli (OV L 328, 24.11.2006., 14. lpp.).

¹³ Padomes 1990. gada 26. jūnija Direktīva 90/425/EEK par veterinārajām un zootehniskajām pārbaudēm, kas piemērojamas Kopienā iekšējā tirdzniecībā ar noteiktiem dzīvniekiem un produktiem, lai izveidotu iekšējo tirgu (OV L 224, 18.8.1990., 29. lpp.).

¹⁴ Padomes 2004. gada 22. decembra Regula (EK) Nr. 1/2005 par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas un saistīto darbību laikā (OV L 3, 5.1.2005., 1. lpp.).

¹⁵ Padomes 1973. gada 12. marta Regula (EEK) Nr. 706/73 par Kopienas režīmu, ko Normandijas salās un Menas salā piemēro lauksaimniecības produktu tirdzniecībai (OV L 68, 15.3.1973., 1. lpp.).

¹⁶ Liellopi, cūkas, aitas un kazas, zirgu dzimtas dzīvnieki, mājputni un inkubējamās olas, akvakultūras dzīvnieki, bites un kamenes, citi nagaņi, kas uzskaitīti Direktīvā 2004/68/EK. Komerciāli pārvietoti suņi, kaķi un mājas seski.

¹⁷ Attiecībā uz dzīvniekiem, kas nav 16. zemsvītras piezīmē minētie dzīvnieki, arī dažiem dzīvniekiem, kas tiek nosūtīti no saskaņā ar Direktīvas 92/65/EEK C pielikumu apstiprinātām struktūrām, institūtiem vai centriem vai uz tiem, dzīvnieku ievēšanai no trešām valstīm var būt piemērojami nacionāli dzīvnieku veselības nosacījumi (Direktīvas 92/65/EEK 18. panta 2. punkts). Tomēr ir piemērojami ES noteikumi par robežpārbaudēm.

- ir izpildītas specifiskās dzīvnieku veselības prasības un veterinārās sertifikācijas nosacījumi, kas attiecībā uz dzīvnieku sugām vai kategorijām no Apvienotās Karalistes noteikti saraksta ierakstā;
- Komisija Apvienoto Karalisti iekļāvusi sarakstā kā trešo valsti, kam ir saskaņā ar Direktīvu 96/23/EK¹⁹ apstiprināts atlieku kontroles plāns, attiecībā uz tajā precizētajiem dzīvniekiem un dzīvnieku izcelsmes produktiem. Attiecībā uz iekļaušanu sarakstā piemērojama Direktīvas 96/23/EK VI nodaļa.

No izstāšanās dienas attiecībā uz Apvienoto Karalisti vairs nav spēkā trīspusējais nolīgums, ko Francija, Īrija un Apvienotā Karaliste noslēgušas saskaņā ar Direktīvas 2009/156/EK 6. pantu.

No izstāšanās dienas šo būtisko prasību ievērošana tiks kontrolēta pie ieviešanas ES-27, pirmajā ieviešanas vietā, pa kuru sūtījums nonāk Savienības teritorijā, īstenojot obligātas robežpārbaudes, arī veterinārās pārbaudes:

- dzīvus dzīvniekus drīkst ES-27 valstīs ievest tikai caur attiecīgajām dzīvnieku sugām un kategorijām apstiprinātiem robežkontroles punktiem²⁰;
- katram sūtījumam jābūt pievienotam pienācīgi aizpildītam veterinārajam sertifikātam, kas atbilst importam piemērojamajām ES dzīvnieku veselības tiesību aktu prasībām²¹;
- tiek veikta katra sūtījuma dokumentu un identitātes pārbaude, kā arī fiziska pārbaude²²;
- dzīvus dzīvniekus ES-27 valstīs drīkst ievest tikai ar oficiālo dokumentu (kopējo veterināro ieviešanas dokumentu), kas apliecina, ka ir apmierinoši veiktas robežpārbaudes atbilstīgi piemērojamajiem dzīvnieku un sabiedrības veselības noteikumiem.

No izstāšanās dienas šie nosacījumi attiecas arī uz dzīvu dzīvnieku ieviešanu no Apvienotās Karalistes ES-27 valstīs **tranzītam no Apvienotās Karalistes uz citu trešo valsti vai citu Apvienotās Karalistes daļu**²³. Turklāt sūtījumam ir jāšķērso

¹⁸ Padomes 2004. gada 26. aprīļa Direktīva 2004/68/EK, ar ko nosaka dzīvnieku veselības noteikumus par dažu nagaiņu sugu dzīvu dzīvnieku importu un tranzītu caur Koptienu (OV L 139, 30.4.2004., 321. lpp.). Attiecībā uz zirgu dzimtas dzīvniekiem, mājputniem, akvakultūras dzīvniekiem un citiem dzīvniekiem sk. iepriekšējās zemspītras piezīmes.

¹⁹ Padomes 1996. gada 29. aprīļa Direktīva 96/23/EK, ar ko paredz pasākumus, lai kontrolētu noteiktas vielas un to atliekas dzīvos dzīvniekos un dzīvnieku izcelsmes produktos (OV L 125, 23.5.1996., 10. lpp.).

²⁰ Komisijas 2009. gada 28. septembra Lēmums 2009/821/EK, ar ko izveido apstiprināto robežkontroles punktu sarakstu, paredz konkrētus noteikumus par inspekcijām, kuras veic Komisijas veterinārijas eksperti, un nosaka *Traces* veterinārās vienības (OV L 296, 12.11.2009., 1. lpp.).

²¹ Padomes Direktīvas 91/496/EEK 4. pants.

²² Padomes Direktīvas 91/496/EEK 4. pants.

²³ Attiecībā uz zirgu dzimtas dzīvniekiem īpaši tranzīta noteikumi ir izklāstīti Komisijas 2010. gada 3. februāra Lēmumā 2010/57/ES, ar ko nosaka veselības garantijas attiecībā uz tādu zirgu dzimtas dzīvnieku tranzītu, kurus transportē caur teritorijām, kas uzskaitītas Padomes Direktīvas 97/78/EK I pielikumā (OV L 32, 4.2.2010., 9. lpp.).

robežkontroles punkts gan tad, kad to Savienībā ievēd, gan tad, kad to no Savienības izved, un ES integrētajā datorizētajā veterinārajā sistēmā (*TRACES*) jāiesniedz attiecīgie paziņojumi^{24, 25}.

Gadījumos, kad notiek dzīvu dzīvnieku **tranzīts no ES-27 valsts uz ES-27 valsti caur Apvienoto Karalisti**, dzīvajiem dzīvniekiem jābūt līdzī dotam sertifikātam tirdzniecībai Savienībā un pie ieviešanas ES-27 jāšķērso robežkontroles punkts, turklāt jābūt iesniegtiem attiecīgajiem paziņojumiem sistēmā *TRACES*^{26, 27}.

Dzīvnieku labturība

Dzīvi dzīvnieki, kurus pieņem ieviešanai ES-27, būs jātransportē saskaņā ar visiem dzīvnieku labturības noteikumiem, kuri noteikti Padomes Regulā (EK) Nr. 1/2005²⁸, un kompetentās iestādes tos robežkontroles punktos pārbaudīs, kā paredzēts minētās regulas 21. pantā²⁹.

2. DZĪVU DZĪVNIEKU IZVEŠANA NO ES

Sabiedrības un dzīvnieku veselība

No izstāšanās dienas uz dzīvu dzīvnieku³⁰ izvešanu no dalībvalsts uz Apvienoto Karalisti caur citas dalībvalsts teritoriju attiecas šādi nosacījumi:

- attiecībā uz pārvadājumu jānodrošina, ka sūtījums paliek muitas uzraudzībā līdz vietai, pa kuru tas atstāj³¹ Savienības teritoriju, saskaņā ar Lēmumu 93/444/EEK³²;

²⁴ Komisijas 2003. gada 19. augusta Lēmums 2003/623/EK par integrētas datorizētas veterinārās sistēmas *Traces* attīstību (OV L 216, 28.8.2003., 58. lpp.).

²⁵ 9. pants Padomes 1991. gada 15. jūlija Direktīvā 91/496/EEK, ar ko nosaka principus attiecībā uz tādu dzīvnieku veterināro pārbaūžu organizēšanu, kurus Kopienā ievēd no trešām valstīm (OV L 268, 24.9.1991., 56. lpp.).

²⁶ Turklāt dažu nagaīņu tranzīta gadījumā ir piemērojams Komisijas Regulas (EK) Nr. 206/2010 12. pants.

²⁷ Piemērojami arī noteikumi par dzīvu dzīvnieku izvešanu, sk. šā paziņojuma 2. sadaļu.

²⁸ Padomes 2004. gada 22. decembra Regula (EK) Nr. 1/2005 par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas un saistīto darbību laikā (OV L 3, 5.1.2005., 1. lpp.).

²⁹ Sk. arī Komisijas paziņojumu ieinteresētajām personām par Apvienotās Karalistes izstāšanos un ES noteikumiem par atļaujām un sertifikātiem dzīvu dzīvnieku pārvadātājiem, autovadītājiem un pavadoņiem (https://ec.europa.eu/food/animals/welfare/practice/transport_en).

³⁰ Liellopi, cūkas, aitas, kazas, zirgu dzimtas dzīvnieki, mājputni un inkubējamas olas, suņi, kaķi un mājas seski, bites un kamenes un akvakultūras dzīvnieki.

³¹ "Izejas vieta" saskaņā ar Lēmuma 93/444/EEK 1. panta 2. punkta a) apakšpunktu — jebkura vieta, kura atrodas tiešā tuvumā kādas no Padomes Direktīvas 90/675/EEK I pielikumā minēto teritoriju ārējai robežai un kurā ir muitas uzraudzības objekti.

³² Komisijas 1993. gada 2. jūlija Lēmums 93/444/EEK par sīki izstrādātiem noteikumiem, ar ko reglamentē Kopienas iekšējo tirdzniecību ar dažiem dzīviem dzīvniekiem un produktiem, kuri

- katram dzīvnieku sūtījumam ir pievienoti veterinārie dokumenti vai veterinārie sertifikāti, kas atbilst attiecīgajām Apvienotās Karalistes veterinārajām prasībām, un veselības sertifikāti tirdzniecībai Savienībā, kas vajadzības gadījumā un attiecīgā gadījumā satur papildu garantijas, ko attiecībā uz kaušanai paredzētajiem dzīvniekiem paredz Savienības tiesību akti;
- *TRACES* jābūt ziņai, kas adresēta galamērķa vietai, kas ir izvešanas robežkontroles punkts vai tās vietas vietējā iestāde, kurā izvešanas vieta (“izejas vieta”) atrodas, un galamērķa vietas un tranzīta dalībvalstu centrālajām iestādēm.

Dzīvnieku labturība

Tādu dzīvu dzīvnieku pārvadāšanai, kurus no ES izved uz Apvienoto Karalisti, līdz pat galamērķa vietai būs jānorit atbilstīgi Padomes Regulai (EK) Nr. 1/2005, un uz šiem pārvadājumiem attieksies kompetento iestāžu veiktas pārbaudes izvešanas vietā, kā paredz minētās regulas 21. pants.

Privātiem subjektiem jāatgādina, ka specifiskie nosacījumi, kas attiecas uz dzīvu dzīvnieku pārvietošanu un importu, tiek regulāri atjaunināti. Vispārīga informācija par ES dzīvnieku veselības tiesību aktiem, kas piemērojami importētiem dzīvniekiem, atrodama Komisijas vietnē, kas veltīta dzīvu dzīvnieku importam (https://ec.europa.eu/food/animals/live_animals_en). Šīs vietnes vajadzības gadījumā tiks atjauninātas ar papildu informāciju.

Eiropas Komisija

Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāts

paredzēti izvešanai uz trešām valstīm (OV L 208, 19.8.1993., 34. lpp.). Attiecībā uz dzīvu dzīvnieku izvešanu uz trešo valsti, nešķērsojot citu dalībvalsti, nekādi īpaši ES noteikumi nav piemērojami.